

Krisi klimatikoa Europako mugimendu populista autoritarioen gorakadaren aurrean

Uzt. 01 2024

Kod. G02-24

Mod.:

Online zuzenean Aurrez aurrekoa

Edizioa

2024

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 01 2024

Kokalekua

Micaela Portilla Ikergunea-Batzar aretoa

Hizkuntzak

Gaztelera Euskara

Balio akademikoa

10 ordu

Antolakuntza Batzordea

Fundación
BBVA

Azalpena

Joera autoritarioko mugimendu populistak azaleratzen ari dira munduan (adib. AEBn, Errusian, Indian, Brasilen, Argentinan) eta Europan (p.ej. Herbehereetan, Finlandian, Frantzian, Hungarian). Fenomeno horrek hainbat ezaugarri ditu nazioartean, neurri batean ekonomia-eredu globalizatzaile baten agortze-fasearen ondorioz. Krisi zikliko eta estrukturalen kateazioa (“poli-krisi”) eragiten du, eta horrek segurtasunik eza eta ziurgabetasun handia eragiten du gizartean.

Era berean, mugimendu populisten goraldiak agerian uzten ditu demokrazia ordezkatzailerean eredu politiko baten ahultasunak. Mugimendu populistek testuinguru nazionaleri ere egokitzen zaizkie. Populismo autoritarioaren goraldiaren arrazoiei buruzko hainbat azterketa dauden arren, horrek klima-krisian duen eragina ez da sakonki aztertu. Uda Ikastaro honen helburua populismo autoritarioak Europan eta nazioartean klimaaldaketaren aurkako borrokan izan dezakeen gorakadaren ondorioak aztertzea da. Horretarako, beharrezkoa da mugimendu populistek garapen iraunkorrari buruzko diskurtsoak ezagutzea, beti ere oraingo egoera geopolitikoan txertatuta, eta baita gertuko prozesuei (Euskal Herrian eta Espainiako Estatuan) buruzko diagnostikoa egitea. Halaber zenbait beste gai aztertu beharrekoak dira, hala nola (des)informazioaren papera, mugimendu ekologistek populismoen aurrean duten erantzuna eta baita ingurumengatazken hareagotzea.

Helburuak

1980ko hamarkadatik Europan mugimendu populistak izan duen gorakada aztertzea, nazioarteko testuinguru ekonomiko eta politikoan (neoliberalismoaren gorakada: 1980-90; globalizazioa (1990-2008); polikrisia (2008-)).

Europan mugimendu populistek ingurumen-krisi globalaren erronken aurrean duten posizionamendua aztertzea, klima-aldaketa bereziki azpimarratuz.

Populismoaren diskurtsoak eta eragin sozial eta politikoak Rioko Gailurretik (1992) garapen iraunkorraren erronkari buruz izan duen bilakaera aztertzea.

Europa barruko eta kanpoko bertsioetako diskurtsoen arteko antzekotasunak eta desberdintasunak aztertzea, garapen sozio-ekonomikoaren eta ingurumen-ingurunearen arteko loturari buruz.

Europako mugimendu populistek garapen iraunkorrari buruzko diskurtsoaren azkenaldiko bilakaerak eta egungo egoerak Euskal Herrian izan dezakeen gizarte-eragina aztertzea.

Antolakuntza

Lankidetzak

Programa

2024-07-01

08:45 - 09:00 Registro / Erregistroa

09:00 - 09:25 Jardueraren zuzendaritzaren aurkezpena

Unai Pascual | Basque Centre for Climate Change (BC3) - Ikerbasque Professor
Eguzki Urteaga | UPV/EHU - Profesor de Sociología

09:30 - 10:30 “Conferencia Inaugural”

Why do populists challenge European climate action and what can we do about it?

Robert Huber | University of Salzburg - Professor of Political Science Methods at the Department of Political Science

---

10:30 - 11:15 “El populismo en el contexto geopolítico internacional actual”

Asier Blas | UPV/EHU - Profesor

11:15 - 11:45 Atsedena

11:45 - 12:30 “Ziurgabetasunaren gizartea eta populismoaren hazkundea”

Eguzki Urteaga | UPV/EHU - Profesor de Sociología

12:30 - 13:15 “Cambio Climático: Hay cosas que no se pueden negar”

María José Sanz Sánchez | Basque Centre for Climate Change (BC3) - Directora BC3
(Zoom bidez parte hartuko du)

13:15 - 14:45 Receso comida

14:45 - 15:30 “¿Son antagónicos el ecologismo y el autoritarismo? Una mirada histórica para hacer frente al futuro.”

Iñaki Barcena Hinojal | UPV/EHU - Profesor

15:30 - 16:15 “La crisis eco-social y auge del populismo: El caso de España”

Yayo Herrero López | Consultora, investigadora y profesora en los ámbitos de la ecología política, los ecofeminismos y la educación para la sostenibilidad de la vida **(Zoom bidez parte hartuko du)**

16:15 - 17:00 Atsedena

17:00 - 18:30 Mahai ingurua: “La crisis climática ante el fenómeno del populismo en Europa”. Con la participación de los ponentes”

Unai Pascual | Basque Centre for Climate Change (BC3) - Ikerbasque Professor (Moderatzailea)

Asier Blas | UPV/EHU - Profesor

Eguzki Urteaga | UPV/EHU - Profesor de Sociología

Iñaki Barcena Hinojal | UPV/EHU - Profesor

Yayo Herrero López | Consultora, investigadora y profesora en los ámbitos de la ecología política, los ecofeminismos y la educación para la sostenibilidad de la vida

---

18:30 - 18:45

Itxiera

Unai Pascual | Basque Centre for Climate Change (BC3 - Ikerbasque Professor
Eguzki Urteaga | UPV/EHU - Profesor de Sociología

Zuzendaritza

Unai Pascual

Basque Centre for Climate Change (BC3)

Unai Pascual (BC3) Ikerbasque Ikerketa Zentroko irakaslea da, eta 20 urte baino gehiagoko esperientzia du ekonomia-ekologistaren alorrean, sistema soziokultural konplexuak ulertzeko gizarte eta natur zientziak bereganatzen. Bioaniztasun eta Ekosistika Zerbitzueta (IPBES) Multidiscipline Expert Paneleko kidea da. Bere ikerketa nagusiak ingurumenaren aldaketa globalaren eta ekonomiaren arteko interakzioan zentratzen dira, arreta berezia jarriz erakundeen, merkatuen eta ingurumen-gobernantzaren rol ebolutiboari balantzetan zehar. Mundu osoko hainbat herrialdetako ikerketa-proiektuak egin ditu, besteak beste, Europako hainbat herrialde, AEB, Mexiko, Peru, Bolivia, Kolonbia, India, Etiopia eta Malawi. Pascualek irakasle eta irakasle nagusi gisa lan egin du Europako hainbat unibertsitateetan (Cambridge, Manchester, York, Bartzelona, Bilbao) eta Latinoamerikan (Argentina, Dominikar Errepublika, Mexiko, Kolonbia).

Eguzki Urteaga

UPV/EHU

Eguzki Urteaga Soziologiako Irakaslea da Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV-EHU) eta Ikerlari atxikia Rovira i Virgili Unibertsitateko Social and Business Research Laboratory-n (SBRlab). Soziologian Doktorea eta Lizentziaduna da Victor Segalen Bordeaux 2 Unibertsitatean eta Historian Lizentziaduna Pau et les Pays de l'Adour Unibertsitatean. Dagoeneko 34 liburu argitaratu ditu, hala nola, La Communauté Pays Basque: l'institutionnalisation du territoire (2017), La nouvelle politique linguistique au Pays Basque (2019) ala La politique culturelle au Pays Basque (2021) baita ere artikulu zientifiko ugari Europan zein Hego Ameriketan. Irakasle gonbidatua izan da Europako hainbat Unibertsitateetan, besteak beste, Bordele, Lobaina, Koimbra, Paris ala Rennes-en. Halaber, Euskal Telebista, Berria, Deia eta Gara bezalako komunikabideen kolaboratzailea da.

Irakasleak

Iñaki Barcena Hinojal

Zuzenbidean lizentziatua (1980) eta Gizarte eta Politika Zientzietan doktorea (1990) eta Irakasle Osoa (2102) Euskal Herriko Unibertsitatean. Ikertzaile-irakasle bisitaria Bradfordeko Unibertsitatean (1986), Hamburg Universität-ean (1996), Nevada University-n (1999). EKOPOLeke eta Ekologistak Martxan-eko kidea da.

Asier Blas

Politika eta Administrazio Zientzia saileko irakaslea da UPV/EHU. Sail honetako zuzendaria izan zen 2018 eta 2022 artean. Parte Hartuz ikerketa taldeko kidea da eta Geopolitikaz ikerketa taldeko zuzendaria. Bere ikerketa lerro nagusiak demokrazia ereduak, nazio aniztasuneko egokitzapen politikak eta nazioarteko politika dira.

Yayo Herrero López

Ekologia politikoaren, ekofeminismoen eta bizitzaren iraunkortasunerako hezkuntzaren esparruetako aholkularia, ikertzailea eta irakaslea. Gizarte eta Politika Zientzietan doktorea, Gizarte eta Kultura Antropologoa, Gizarte Hezitzailea eta Nekazaritzako Ingeniari Teknikoa da. Garua Sozietate Kooperatiboko bazkide-langilea da eta mugimendu ekologistan parte hartzen du.

Robert Huber

Robert A. Huber Zientzia Politikoko Metodoetako irakaslea da Salzburgoko Unibertsitateko Zientzia Politikoko Departamentuan. Zuricheko ETHn doktorea da (2018). Roberten ikerketa-interes nagusia globalizazioak demokrazia liberalari erronka berriak nola aurkezten dizkion aztertzea da. Horretarako, abangoardiako metodoak erabiltzen ditu merkataritza-politika, klima- eta ingurumen-politika eta populismoa aztertzeko. Robertek hainbat aldizkaritan argitaratu du, besteak beste, *British Journal of Political Science*, *Comparative Political Studies*, *European Journal of Political Research* eta *Political Analysis* aldizkarietan.

Unai Pascual

Basque Centre for Climate Change (BC3)

Unai Pascual (BC3) Ikerbasque Ikerketa Zentroko irakaslea da, eta 20 urte baino gehiagoko esperientzia du ekonomia-ekologistaren alorrean, sistema soziokultural konplexuak ulertzeko gizarte eta natur zientziak bereganatzen. Bioaniztasun eta Ekosistika Zerbitzuetako (IPBES) Multidiscipline Expert Paneleko kidea da. Bere ikerketa nagusiak ingurumenaren aldaketa globalaren eta ekonomiaren arteko interakzioan zentratzen dira, arreta berezia jarriz erakundeen, merkatuen eta ingurumen-gobernantzaren rol ebolutiboari balantzetan zehar. Mundu osoko hainbat herrialdetako ikerketa-proiektuak egin ditu, besteak beste, Europako hainbat herrialde, AEB, Mexiko, Peru, Bolivia, Kolonia, India, Etiopia eta Malawi. Pascualek irakasle eta irakasle nagusi gisa lan egin du Europako hainbat unibertsitatetan (Cambridge, Manchester, York, Bartzelona, Bilbao) eta Latinoamerikan (Argentina, Dominikar Errepublikan, Mexiko, Kolonia).

María José Sanz Sánchez

Ikerbasqueko katedraduna eta BC3ko zuzendari zientifikoa da 2016tik, eta IPCCko Task Force Bureau on National Greenhouse Gas Inventories-eko kidea ere bada 2023ko uztailetik. Valentziako Unibertsitatean lizentziaduna, Arizona State Universityn egin zituen doktoretza ondoko ikasketak. Ordutik, bere denbora ikerketaren eta nazioko eta nazioarteko ikerketa-politika interfazearen artean banatu du. Esparru akademikoan, hainbat lan argitaratu ditu airearen kutsadurak lurreko ekosistemetan

dituen dinamikari eta eraginei buruz, klima-aldaketa arintzeari buruz, ingurumen-politikei eta klima-aldaketari buruz, LULUCF eta REDD+ sektoreko berotegi-efektuko gasen zenbatespenei eta kontabilitateari buruz. CMNUCCko idazkaritzan goi-mailako ofizial izan zen klima-aldaketari buruzko negoziazioei laguntzeko (2007-2011), eta FAOn UNREDD Programaren koordinatzaile (2012-2015).

Eguzki Urteaga

UPV/EHU

Eguzki Urteaga Soziologiako Irakaslea da Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV-EHU) eta Ikerlari atxikia Rovira i Virgili Unibertsitateko Social and Business Research Laboratory-n (SBRLab). Soziologian Doktorea eta Lizentziaduna da Victor Segalen Bordeaux 2 Unibertsitatean eta Historian Lizentziaduna Pau et les Pays de l'Adour Unibertsitatean. Dagoeneko 34 liburu argitaratu ditu, hala nola, *La Communauté Pays Basque: l'institutionnalisation du territoire* (2017), *La nouvelle politique linguistique au Pays Basque* (2019) ala *La politique culturelle au Pays Basque* (2021) baita ere artikulu zientifiko ugari Europan zein Hego Ameriketean. Irakasle gonbidatua izan da Europako hainbat Unibertsitateetan, besteak beste, Bordele, Lobaina, Koimbra, Paris ala Rennes-en. Halaber, Euskal Telebista, Berria, Deia eta Gara bezalako komunikabideen kolaboratzailea da.

Matrikula prezioak

AURREZ AURRE	2024-05-31 ARTE	2024-07-01 ARTE
Gazte tarifa	25,00 EUR	33,00 EUR
Orokorra	-	47,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	-	40,00 EUR
Matrikula exentzia	-	33,00 EUR

ONLINE ZUZENEAN	2024-05-31 ARTE	2024-07-01 ARTE
Gazte tarifa	25,00 EUR	33,00 EUR
Orokorra	-	47,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	-	40,00 EUR
Matrikula exentzia	-	33,00 EUR

Kokalekua

Micaela Portilla Ikergunea-Batzar aretoa

c/ Justo Vélez de Elorriaga, 1, 01006 Vitoria-Gasteiz

Araba